

Magyar kivándorlás Mexikóba, 1901-1950

Összefoglaló

A dolgozat a Mexikóba irányuló magyar vándormozgalommal foglalkozik; Magyarország nézőpontjából kivándorlással, Mexikó szemszögéből pedig bevándorlással. Ezen migráció általános ismérveit és következményeit tanulmányozza deskriptív forráselemzés és kvantitatív módszerek segítségével. A dolgozat elkészítéséhez mind mexikói mind magyar dokumentumokat felhasználtam.

Az első három fejezet - Előszó, Források, Bevándorlással kapcsolatos kutatások Mexikóban - képezi a bevezetőt. A **4. fejezet** a Mexikóba irányuló bevándorlás 1901 és 1950 közötti általános történetéből ad ízelítőt; az RNE és a népszámlálási adatok alapján mutatja be a leggyakoribb nemzetiségeket és az uralkodó tendenciákat.

Az **5. fejezet** a vándormozgalom közös okait kutatja. A legfontosabb kétségek kivételével az Amerikai Egyesült Államokba való belépés korlátozása volt (1921 és 1924-es kvótarendszer), ami a kivándorlók egy részét Mexikó, a vélt ugródeszka felé kényszerítette. A mexikói bevándorlási politika szintén szerepet játszott - bár inkább ellenkező előjellel -. A mexikói kormány

idevonatkozó politikájáról a fejezetben részletes tanulmány található, a porfiriátustól egészen a hidegháború kezdetéig.

Összességében a 4. és 5. fejezet megrajzolja azokat a koordinátákat, amelyekbe a magyar emigránsok elhelyezhetők. Vándorlásukról a **6. fejezet** nyújt részletes statisztikai elemzést, az RNE és a mexikói állampolgárságot kérelmező iratok alapján. Cél a magyar bevándorlás általános jellemzőinek megállapítása: az érkezési hullámok időbeli eloszlása, a kivándorlók vallási, nemi és korbeli összetétele, a felhasznált közlekedési eszközök és belépti helyek illetve a mexikói lakhelyek megoszlása, valamint a huszadik század első felében Mexikóban kialakult magyar kolónia nagyságának számszerű felbecslése.

A **7. fejezet**, hasonlóan az ötödikhez, a statisztikai adatok háttérét kutatja, s így a migrációs döntések mozgatórugóival foglalkozik, de már csak a magyarok esetében. Mivel ezen döntések nagyon komplex folyamatokon alapultak, ez a dolgozat leghosszabb és legheterogénebb fejezete. Felvázolja a magyarországi politikai, gazdasági és vallási realitásokat - ezek voltak a kivándorlás fő indítékai a huszadik század első felében -, majd a magyar, mexikói és egyesült államokbeli

migrációs politikákat vizsgálja, utóbbi kettőt kizárólag a magyarokkal kapcsolatban. A fejezetben taglalásra kerül még a kivándorlás előmozdító illetve megkönnyítőjeként a magyar-mexikói diplomáciai és konzuli kapcsolatok, a hátráltató tényezők közül pedig az egykori magyarországi Mexikó-kép - „erőszakos és kiismerhetetlen ország” -, a szükséges ügyintézők hosszú sora és az utazási körülmények.

A **8. fejezet** a bevándorlók életét tanulmányozza Mexikóba érkezésük után. A gazdasági rész az általános bemutatáson túlmenően a magyar bevándorlók két meghatározó szegmensére koncentrálna: a kereskedőkre és a diplomásokra. Utóbbi csoport nagyban összefonódott az egészségügyi szektorral és tagadhatatlan szerepet játszott a mexikói gyógyszeriparban (Sanyn, Laboratorios Hormona, Syntex, a Chinoín és Richter mexikói leányvállalatai). A művészeti rész a magyar hozzájárulást foglalja össze a mexikói képzőművészet, filmművészet és zene terén, ez utóbbi külön hangsúllyal szerepel, hiszen eddig - úgy tűnik - elkerülte a kutatók figyelmét. Ezek az oldalak tartalmazzák azokat a neveket, amelyek a mai Mexikóban gyakran jól ismertek, azonban általában magyar kontextus nélkül. A sport alfejezet középpontjában a labdarúgás áll, és a Mexikóban dolgozó magyar edzők tevékenységét kíséri figyelemmel a

tanulmányozott időszakban. A 8. fejezet utolsó része a mexikói magyar bevándorlók társadalmi életét elemzi. A huszas évek szolgálnak kiindulópontként, amikor a bevándorlók első népesebb csoportjai érkeztek. Ezt követte a kölcsönös keresés és segítségnyújtás időszaka és a mexikói magyar kolónia kialakulása. A harmincas évek kettős magatartása az eltérő és közös érdekekkel magyarázható, míg a negyvenes évek identitásválságot és a már meglevő ellentétek elmélyülését eredményezték.

Végezetül tanúi lehetünk annak, hogyan kezd a mexikói magyar kolónia felbomlani. A legfontosabb okok: az összetartás hiánya és a Mexikóban élő magyarok számának jelentős csökkenése a XX. század második felében az elhalálások, az országból való távozás és az újonnan érkezők hiánya miatt. Így a magyarok más, nagyobb, például a mexikói vagy a zsidó közösségekbe olvadtak be. Integrációjuk a migrációs folyamat utolsó állomása volt.